

om denne paa den tilbørlige Maade — umuligvis fordi han har manglet den rette juridiske Indsigt —, og ei heller kan det nægtes, at Forholdet kan være af den Bestaffenhed, at noget lignende Hensyn kunne gjøre sig gjældende, som de, der tale for ikke at straffe den, der afgiver falsk Forklaring i en Straffesag, som gjælder ham selv paa, hvilket navnlig synes at være Tilfældet, deels hvor Vidnets Forhold til Sagen gav ham en uensynlig betydelig Interesse i dennes Udfald, deels hvor et saadant inderligt Forhold finder Sted imellem Vidnet og den ene af Parterne, som Lovven i Almindelighed tillægger en af Sagens factiske Sammenhæng mere uafhængig Betydning, jfr. Pl. 16. Septbr. 1778, Fd. 14. Mai 1845 § 17, i hvilke Tilfælde ogsaa den ved den Paagjældendes Afhøring som Vidne begaaede Feil vil være mere aabenbar og lettere kunne paaskjønnes under den criminelle Sag imod ham. Kommissionen har derfor i det 2det Stykke af § 145 foreslaaet, at naar det i andre Tilfælde (end det i Sens 1ste Stykke omhandlede) findes, at Nogen har aflagt falsk Forklaring for Retten, hvem Vidnesbyrd ikke burde været affordret paa Grund af hans Forhold til Sagen eller Parterne, blive de almindelige Straffe efter Udkastets §§ 142—144 at nedsette, og at endog Straf af Bøder kan anvendes, naar Ebsfættelse ikke har fundet Sted.

Udkastets §§ 146 og 147, der i Overeensstemmelse med den nugjældende Fd. 15 April 1840 §§ 7 og 8, bestemme, at Syns- og Skjønsmænd, der under Ed eller i Henhold til en tidligere aflagt Ed afgive en vitterlig urigtig Erklæring eller Skjøn, saavel som den, der aflægger falsk Partsed, skulle straffes som falske Vidner, behøve forsaavidt neppe nogen videre Begrundelse. Det Samme turde gjælde med Hensyn til den Tilspøining i § 147, at Straffen for den Part, der aflægger falsk Ed, efter Omstændighederne kan nedsettes til den laveste Grad af Forbedringshuusarbejde — eller, forsaavidt han af egen Drift tilbagekalder sit falske Udsagn, endog til Fængsel paa Band og Brød i mindst 2 Gange 5 Dage, jfr. § 143, — naar han kun ved den falske Ed har villet frie sig selv for en Straf. Herved høves na-

turligvis de Tilfælde for Die, i hvilke der overhovedet kan blive Spørgsmaal om Benægtelsesed i mindre Lovovertrædelssager, navnlig saadanne, der forfølges privat. 3 Fd. 1840 § 8 er denne Strafnedsættelse indbrømmet i „de Tilfælde, hvor en Part ved sin falske Ed ikke har villet paaføre nogen Anden et Retstap, men alene har villet frie sig selv for et Døde“; da det imidlertid ikke kan siges, at den Paagjældende ikke paafører Nogen et Retstap, undtagen hvor Sagen dreier sig om et Ansvar, som det ikke kan interessere Nogen i privatretlig Henseende at faae gjort gjældende imod ham, altsaa navnlig om et Strafansvar, har man fundet det rigtigt at ombytte de anførte Ord paa den nævnte Maade for tydeligere at betegne, hvad det egentlig er, man derved har for Die. Med Hensyn til Affattelsen af § 146 1ste Stykke skal man kun bemærke, at man ved Betegnelsen af den Maade, hvorpaa Syns- og Skjønsmænd udnævnes, har tilføjet: „eller (af) anden offentlig Myndighed“, med Hensyn til at der er visse Skjønsmænd, der ikke just udnævnes af Retten eller Øvrigheden; jfr. L. 4 Juli 1860 om faste Taxationsmænd til Fordoniteringer. — I det andet Stykke af § 146 har man foreslaaet en Straf af Fængsel, eller under særdeles formildende Omstændigheder af Bøder, for Skjønsmænd, der gjøre sig skyldige i mindre Misligheder. Det har vel i den tidligere saavel som i den nuværende Kommission været Gjenstand for Overveielse, om der ikke maatte være Anledning til, i Righed med flere fremmede Straffelove, t. Ex. den preussiske og den norske, at optage en almindelig Bestemmelse om Straf for den, som af grov Uagtsomhed edelig bekræfter Usandhed eller isvrigt ved en Forretning, der beebides, gjør sig skyldig i mindre betydelige Misligheder. Ligesom det imidlertid turde være at befrygte, at en saadan almindelig Bestemmelse let vilde kunne give Meenederen en Anvisning til at paasthyde at have verseret i Uagtsomhed, naar Forklaringens Urigtighed oplyses, og hos Domstolene fremkalde en for vidt breven Betænkelse ved at forkaste et slikt Paastud, saaledes vil det have sin Vanstuelighed i saadan Almindelighed at fastholde og betegne, hvilken Uagtsomhed der skulde medføre Strafansvar, navn-